

การบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมเป็นปัญหาด้านอาชีวอนามัยที่สำคัญ โดยพฤติกรรมเสี่ยงเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเกิดการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงาน การวิจัยเชิงพรรณนาหาความสัมพันธ์ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงาน พฤติกรรมเสี่ยง และความสัมพันธ์ระหว่างการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงานและพฤติกรรมเสี่ยงของพนักงานโรงงานแปรรูปโลหะแผ่น กลุ่มตัวอย่างคัดเลือกแบบเจาะจง เป็นพนักงานโรงงานแปรรูปโลหะแผ่นจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 230 คน ทำการรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกันยายน ถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2552 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ข้อมูลส่วนบุคคล การบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงาน และ พฤติกรรมเสี่ยง แบบสัมภาษณ์ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 1.00 ทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ในส่วนพฤติกรรมเสี่ยงทั้งโดยรวมและรายด้านใน ระดับที่ยอมรับได้ (0.80-0.89) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและทดสอบความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน

ผลการวิจัย พบอัตราความชุกของการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงานของพนักงานโรงงานแปรรูปโลหะแผ่นในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมาเท่ากับร้อยละ 83.91 โดยพบการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงานในขั้นตอนการเชื่อมและเจียร ด้วยอัตราสูงสุด คือ ร้อยละ 90.67 สาเหตุการบาดเจ็บเกิดจาก แผ่นเหล็กหรือสิ่งของตัด/บาด/ทิ่มแทง ร้อยละ 36.00 และวัตถุ/สิ่งของกระเด็นเข้าตา ร้อยละ 24.05 ลักษณะการบาดเจ็บจะเป็นแผลถลอก (ร้อยละ 40.63) และการระคายเคืองของดวงตา (ร้อยละ 23.04) อวัยวะที่ได้รับบาดเจ็บที่พบบ่อย ได้แก่ มือ (ร้อยละ 34.97) ตา (ร้อยละ 12.12) และแขน (ร้อยละ 11.48) ส่วนพฤติกรรมเสี่ยง พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 14.34 มีพฤติกรรมเสี่ยงโดยรวมในระดับสูง และร้อยละ 62.60 ในระดับปานกลาง ส่วนพฤติกรรมเสี่ยงรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการไม่ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลและการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยในการทำงานในระดับสูงร้อยละ 16.96 และ 15.22 ตามลำดับ ทั้งพบว่า พฤติกรรมเสี่ยงโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำมากกับการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_s = .156, p < .05$) และ เฉพาะพฤติกรรมเสี่ยงด้านการไม่ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำมากกับการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_s = -.175, p < .01$)

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า พยาบาลอาชีวอนามัยและทีมงานที่เกี่ยวข้องของด้านอาชีวอนามัย ควรพัฒนาระบบการเฝ้าระวังการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงาน ที่สำคัญพยาบาลอาชีวอนามัยควรวางแผนป้องกันการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการทำงาน และส่งเสริมพฤติกรรมการทำงานที่ปลอดภัย หรือลดพฤติกรรมเสี่ยง โดยเฉพาะการไม่ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

Work related injuries in industry are an important occupational health problem. Risk behaviors are accepted to be a contributing factor to work related injuries. The main purpose of this descriptive correlational study was to examine work related injuries, risk behaviors and the relationship between these two factors among workers in a metal fabrication factory. The study samples, chosen purposively, comprised 230 workers of metal fabrication factory in Chiang Mai province. Data collection was conducted during September to October 2009. The research instrument was an interview form developed by the researcher based on a literature review, and included three main parts: personal data, work related injuries, and risk behaviors. The interview form was verified by five experts and received a content validity index of 1.00. Reliability was tested using Cronbach's alpha coefficient and its value, either total or for each aspect of risk behaviors, was at an acceptable level (0.80-0.89). Data analysis was performed using descriptive statistics and the Spearman Rank Correlation Coefficient.

The main results demonstrated that the prevalence of work related injuries during the last three months was 83.91%. The highest rate of such injuries occurred in the welding and grinding process (90.67%). The causes of injuries were metal sheet or objects leading to cuts/hurts/bumps (36.00%), and objects/materials getting into the eyes (24.05%). The common characteristics of injuries were superficial wounds (40.63%) and eye irritation (23.04%). The injured body parts frequently found were hands (34.97%), eyes (12.12%) and arms (11.48%). Concerning risk behaviors, it was found that 14.34 % of the sample had total risk behaviors at a high level and 62.60 % at a moderate level. Considering both aspects of risk behaviors, not using personal protective equipment and not following work safety regulations, 16.96% and 15.22% of the sample had such risk behaviors at a high level respectively. In addition, work related injuries had a positively significant relationship with total risk behaviors at a very low level ($r_s = .156, p < .05$) and only failing to use personal protective equipment was found to have a negatively significant relationship with work related injuries, but such relationship was very low ($r_s = -.175, p < .01$).

The findings of this study indicate that occupational health nurses and related occupational health team should develop a surveillance system for work related injuries. More important, occupational health nurses should plan to prevent work related injuries and to enhance safe work behavior or reduce risk behaviors in the workplace, especially failing to wear personal protective equipment.